

Куцик Софія Сергіївна

студентка гр. ФМСЗМ-11, ФФО, ЗУНУ, м. Тернопіль
Науковий керівник: к.е.н., доцент Герчаківський С. Д.

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МИТНОГО ОПОДАТКУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ

З поширенням використання інтернету, особливо у зв'язку зі збільшенням швидкості передачі даних, і розвитком безпечних платіжних засобів, міжнародна торгівля є свідком швидкого розширення продажів товарів і послуг через це середовище. Значна частина такої торгівлі складається з відправлень, що становлять невелику вартість, які доставляються поштою або експрес-кур'єрськими службами.

Збір усіх митних платежів на транскордонний імпорт вимагає простих, недорогих способів ідентифікації транзакцій, здійснення опису товарів, їх оцінки, визначення даних вантажовідправника й покупця та отримання визначених сум, які мають бути сплачені.

Окрім збору митних платежів, митниця також піклується про запобігання контрабанді та іншим забороненим предметам, які потрапляють до країни. У міжнародній пошті та експрес-доставці всі пакунки, незалежно від їхньої вартості, піддаються оцінці ризику та, за необхідності, перевіряються митницею в рамках більш широкого процесу управління ризиками на кордоні. Митна адміністрація зазвичай визначає, які предмети підлягають контролю, беручи до уваги національні митні правила та правила інших державних відомств, за які відповідає митниця.

Мінімальний поріг вартості, яка не підлягає митному оподаткуванню (*de minimis*) та метод його розрахунку є питанням національної компетенції. Органи влади деяких країн встановлюють різні порогові суми для митних зборів і внутрішніх податків, натомість окремі країни навіть мають інші порогові суми для особистих подарунків, які зазвичай вищі, ніж для інших товарів. Існує також кілька винятків із застосування правила *de minimis*, наприклад щодо книг, тютюнових та алкогольних виробів. У результаті в усьому світі існує широкий діапазон моделей і порогів для правила *de minimis*.

У зв'язку зі швидким зростанням відправлень низької вартості поштою та експрес-індустрії часто стверджують, що вищі рівні *de minimis* сприятимуть транскордонній електронній торгівлі, збільшать торгівлю та стимулюватимуть економічне зростання і зайнятість. Крім того, витрати як для урядів, так і для підприємств на обробку партій невеликої вартості можуть бути більшими, ніж загальний дохід, отриманий від цих партій.

З точки зору митниці, збільшення імпорту партій з вартістю нижче рівня *de minimis* може негативно вплинути на збір митних платежів. Деякі митні адміністрації стають свідками дедалі більшого зловживання механізмом *de minimis* шляхом розподілу постачальниками та/або заниження вартості партій

товарів з метою ухилення від сплати податків, щоб утримувати вартість окремої партії нижче встановленого порогу.

Для виправлення ситуації, Всесвітня митна організація (ВМО) та Світовий поштовий союз (СПС) спільно розробили електронні повідомлення для попереднього інформування та розмитнення поштових відправлень. Крім того, СПС нещодавно створив правову основу для надання попередніх електронних даних шляхом внесення змін до статті 9 Конвенції Союзу. Ця поправка набула чинності 1 січня 2014 року, а положення щодо впровадження завершуються [1].

Крім того, Центр поштових технологій СПС розробив електронну систему митного декларування (ЕСМД) на основі спільного повідомлення електронного обміну даними митної пошти ВМО/СПС. Це дозволяє клієнтам вводити дані про відправлення в Інтернеті, а поштові служби надають митниці попередні дані про поштове відправлення. Це також дозволяє митним адміністраціям інформувати пошту про дії, які необхідно вжити щодо будь-якого конкретного предмета. Зараз ЕСМД використовується/пілотується деякими поштовими операторами спільно з митними адміністраціями.

Паралельно з удосконаленням традиційної моделі збору митних платежів при поштових експрес-відправленнях фахівці ВМО розробляють альтернативні:

1. Модель колекції постачальника. За цією моделлю постачальники-нерезиденти повинні будуть зареєструватися в країні-імпортері та сплачувати мита та податки в цю країну. Тут найбільша проблема полягає у створенні системи, яка забезпечує достатні стимули для фірм добровільно збирати та перераховувати податки від імені безлічі країн. Відповідність буде полегшена та заохочена шляхом спрощення процедур і надання додаткових стимулів для сумісних постачальників, таких як прискорена обробка імпортних товарів.

2. Модель посередницького збору. За цією моделлю постачальники покладаються на посередника, який сплачує мита та податки від їх імені. Збір може здійснюватися: поштовими операторами, вантажними перевізниками, платформами електронної комерції (eBay, Amazon, Facebook тощо), фінансовими посередниками (Visa, MasterCard, American Express, PayPal тощо).

На нашу думку, на даному етапі в Україні доцільно розвивати модель посередницького збору, адже вона є більш простою у механізмі застосування й дасть змогу збільшити фіскальну роль митних платежів у процесі міжнародної електронної комерції.

Список використаних джерел:

1. E-commerce and revenue collection. URL:
<https://mag.wcoomd.org/magazine/wco-news-78/e-commerce-and-revenue-collection/>